

LEADER
EESTI

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

LEADER INFOHOMMIK

MEEDE 2

ETTEVÕTLUSE ARENDAMINE

13.12.2016 Arukülas

Ida-Harju Koostöökoja piirkond

2014 +

Aegviidu, Anija, Kose, Raasiku

1223,74 km²

~18 300 elanikku

102 küla

8 alevikku

1 vallasisene linn

Ida-Harju Koostöökoja eesmärk

Moodustunud ühtses tegevuspiirkonnas (edaspidi piirkond) **kohaliku elu arendamine** ning **kohaliku initsiatiivi toetamine** lähtuvalt piirkonna vajadustest ja huvidest, piirkonna strateegia koostamine ja elluviimine tuginedes **kolme erineva sektori** (avalik-, era- ja mittetulundussektor) **partnerlusele**.

TAOTLEMINE

2017. aasta taotlusvoorud on avatud

13 – 20. veebruar 2017 meetmed 2 ja 3

10 – 17. aprill 2017 meede 1

NB! Nõustamine enne taotluse esitamist on kohustuslik!

**IDA-HARJU KOOSTÖÖKOJA
STRATEEGIA
2015 – 2022
MEETMED**

Visioon

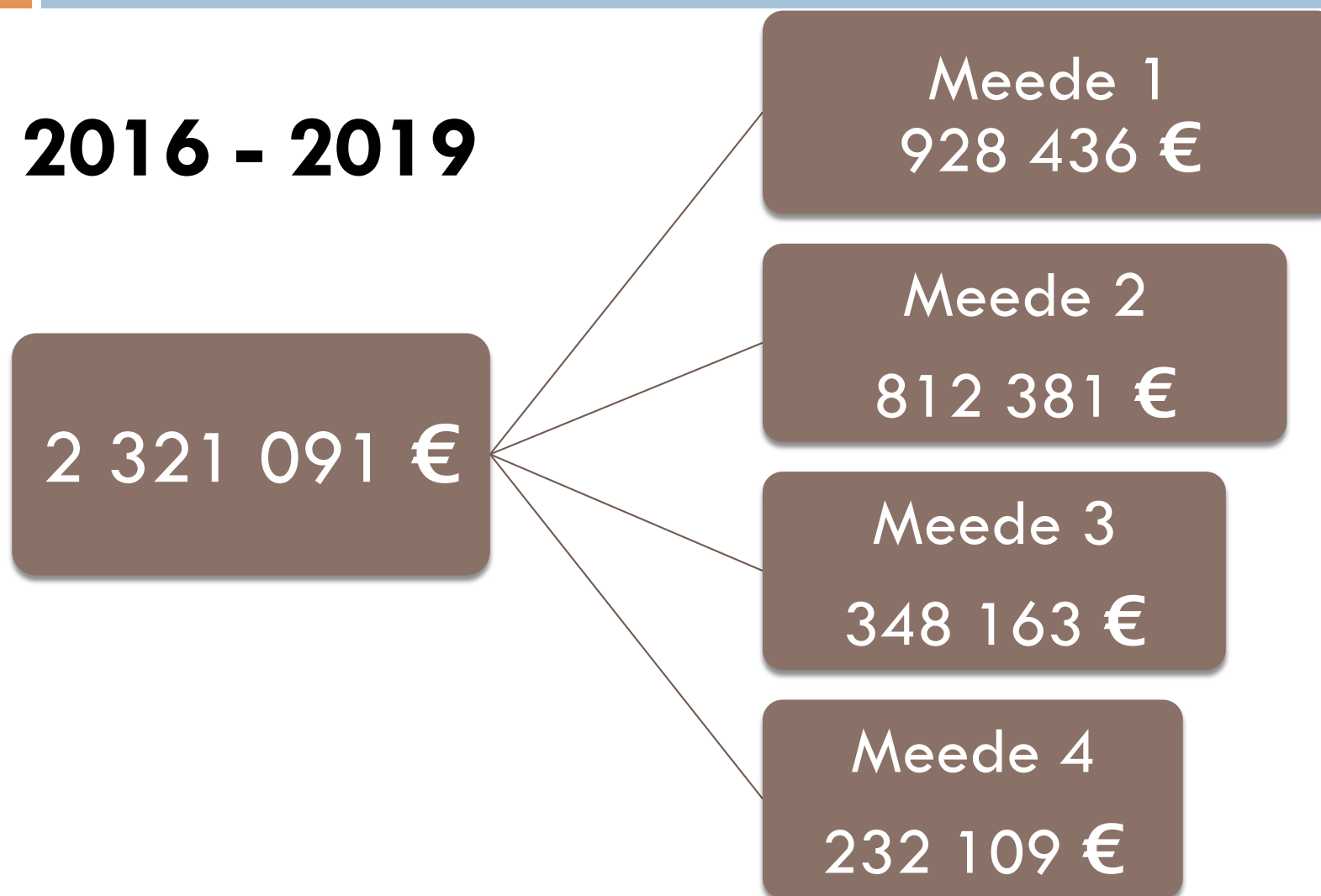
Aastal 2022 on Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkond üleriigiliselt tuntud ja väljapaistev **turismiaktiivsuse, valdkondadeülese koostöö ja kohalike ressursside efektiivse kasutamise poolest**

Toetusmeetmed

- **Meede 1 – Elukeskkonna arendamine**
Investeeringud elukeskkonna jaoks olulistesse avaliku kasutusega objektidesse (kultuuri- ja sporditaristu jms)
- **Meede 2 – Ettevõtluse arendamine**
Ettevõtluse arendamine (strateegia prioriteetide ja eesmärkidega haakuvad tegevused ja investeeringud)
- **Meede 3 – Ühistegevuse arendamine**
Ühistegevus, MTÜ-de iseseisvumine, piirkonna üleste ühistegevuste arendamine
- **Meede 4 – Piirkonnaülese koostöö arendamine**
Tegevusgrupi poolt elluviidavad piirkonnaülesed (sh rahvusvahelised) koostööprojektid

Projektidele jagatavad toetussummad

2016 - 2019

Projektidele jagatavad toetussummad

2017

961 062 €

Meede 1
456 459 €

Meede 2
308 657 €

Meede 3
195 946 €

Summad täiseurodes

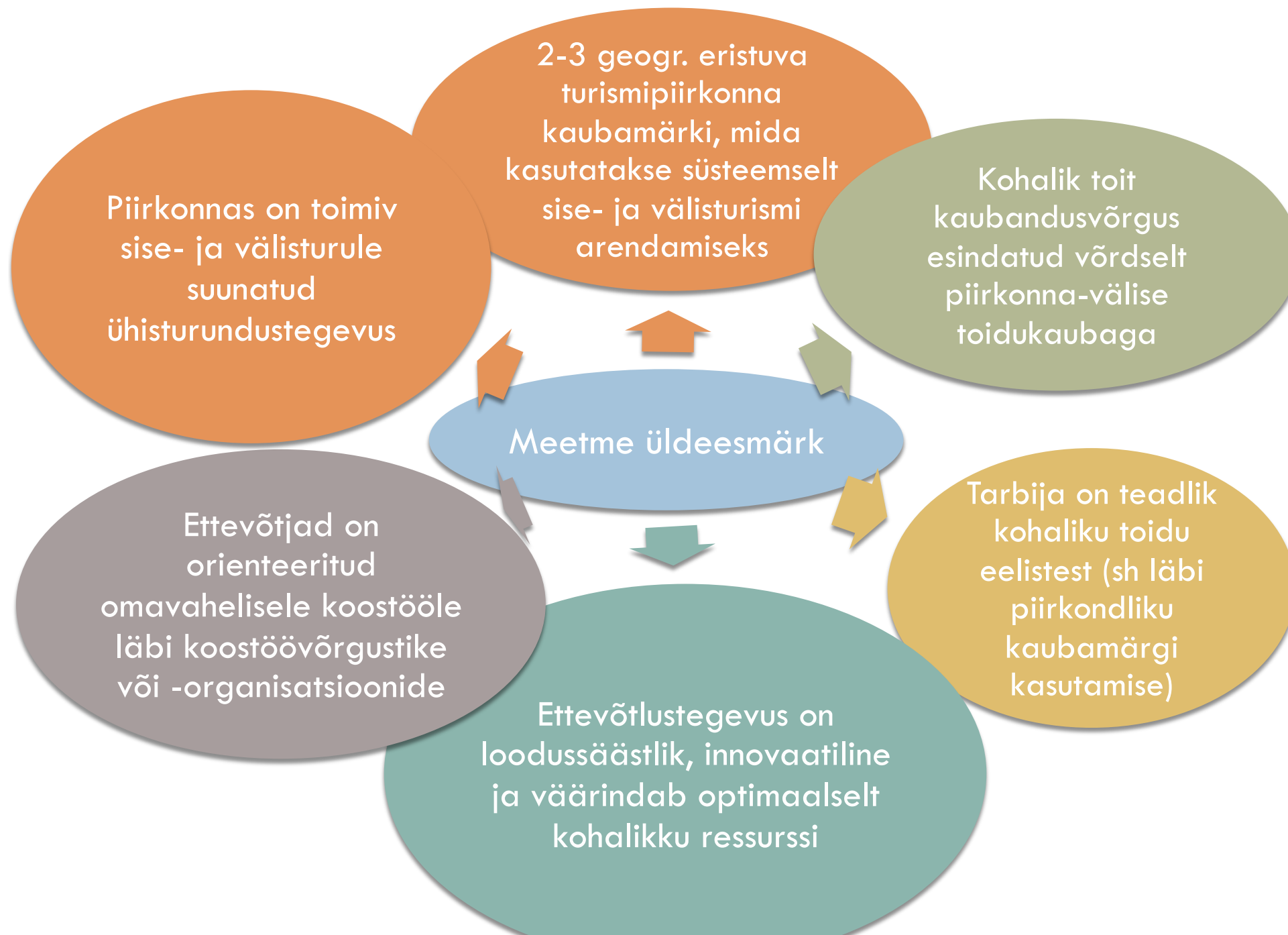
Meede 2 – Ettevõtluse arendamine

Meetme üldesmärk

(vastab strateegia eesmärgile):

Ettevõtluses panustab kohalike ressursside keskkonnaga kooskõlas kasutamine ja valdkonna-üleline koostöö otseselt piirkonna konkurentsivõime tõusu.

Toetatavad tegevused

- **Kohalikul ressursil** ja toorainel põhineva väikeettevõtluse arendamine;
- **Ühisturunduse ja koostöövõrgustike** arendamisega seotud kulud (ühise nime/märgi all piirkonna jaoks olulistel sündmustel osalemine; piirkonna turundusmaterjalide koostamine; ühisturundust toetavad investeeringud);
- **Kohaliku toidu** kättesaadavuse suurendamine.

Toetavad tegevused

Meetme raames toetatakse **strateegia ja meetme prioriteetidega seotud** tegevuste korraldamise ja/või elluviimisega seotud kulutusi ning investeeringuid.

Kulutused peavad olema **mõistlikud ning põhjendatud, kooskõlas meetme üldeesmärkidega** ning vastava maaeluministri Leader-meetme määrusega.

Mitte-toetatavad tegevused

- Ehitusprojekteerimine (*isegi mitte osana tegevusest*);
- Tööjõu rent;
- Tooraine ostmine;
- Üksikettevõtte turunduskulud (*eeldatud on, et kõik turundustegevused toimuvad ühiselt, kasutatakse piirkonnas väljatöötatud märgiseid ning turundustegevustes osaleb vähemalt 2 organisatsiooni*);
- Järgmiste EMTAK teise taseme koodide alla kuuluvad tegevused: 05 – 09; 64 – 66; 68 – 71; 78; 92.

Kes saab toetust taotleda?

- Ida-Harju Koostöökoja tegevuspiirkonnas tegutsev **VKE***:
 - Osaühing (OÜ);
 - FIE;
 - Tulundusühistu (TÜ);
 - Mittetulundusühing (MTÜ);
 - Sihtasutus (SA);
- **Projektist kasusaajad** peavad olema Ida-Harju Koostöökoja piirkonna elanikud ja/või organisatsioonid;

**VKE – väike- ja keskmise suurusega ettevõtja, millel on kuni 50 töötajat (majandusaasta aruande alusel, täistöökohad)*

Kui palju saab toetust taotleda?

- Toetuse määr olenemata taotleja juriidilisest vormist on **maksimaalselt 60%** toetatava tegevuse abikõlblikust maksumusest;
- Projektitoetuse **miinimumsumma** on **3000** eurot;
- Projektitoetuse **maksimumsumma** on **60 000** eurot;

Hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteerium	Osakaal
Finantsproгноoside realistlikkus, projekti elluviimise tõenäosus ja teostatavus	25 %
Kohaliku ressursi kasutamine	20 %
Taotlusedokumentide tehniline korrektsus	15 %
Töökohtade loomine	10%
Projekti tulemuse innovaatus / uuenduslikkus	10 %
Uute toodete või teenuste lisandumine	10 %
Projekti tulemusel tekkiv koostöö	10 %

Nõuded taotlejale (1)

- Projektitoetuse taotleja peab järgima tegevusgrupi **strateegia meetmes taotlejale kehtestatud nõudeid;**
- Meetmelehtedes on nõue, et taotleja peab **taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel täitma KÕIKI Leader määruses toodud nõudeid.**
- **LISAKS** peab taotleja täitma täiendavalt tegevusgrupi poolt meetmelehega esitatud nõudeid.
- Tegevusgrupil on õigus kitsendada LEADER-määruse nõudeid vastavalt strateegia eesmärkidele

Nõuded taotlejale (IHKK)

- Iga taotleja saab esitada meetme ühte vooru ühe projektitoetuse taotluse;
- Projektitoetuse taotleja peab olema tegutsenud **vähemalt 6 kuud** (*ühisprojekti partner võib olla tegutsenud vähem*);
- Projektitoetuse taotlemise hetkel ei tohi olla pooleli sama meetme raames toetatud projekte;
- Projektitoetuse taotlejal ei tohi taotluse tegevusgrupile esitamise hetkel olla **30 eurot ületavat riiklikku maksuvõlga**.
- Taotleja peab **läbima nõustamise** kohaliku tegevusgrupi poolt kinnitatud nõustaja juures, kes annab nõustamise läbimise kohta vastava kinnituskirja (mis peab olema lisatud taotlusdokumentidele);

Nõuded taotlejale (IHKK)

- Ehitustegevust sisaldava projekti puhul peab taotleja koos taotlusdokumentidega esitama **ehitusloa või ehitusteatise** (juhul kui see on nõutav Ehitusseadustiku kohaselt);
- Juhul kui taotletakse toetust ehitustegevuseks, mis seaduse või Leader määruse kohaselt ei nõua ehitusluba või ehitusteatist ega põhi- või eelprojekti esitamist, esitab taotleja koos taotlusdokumentatsiooniga **joonised ja info planeeritava ehitustegevuse kohta**, mahu jms kohta. Info peab olema esitatud sellisel kujul, et hindajal on võimalik detailselt aru saada planeeritava tegevuse olemusest ja mahust, vajaliku ehitusmaterjali mahust jm.
- Projektitoetuse taotleja (v.a KOV) peab koos taotlusdokumentidega esitama taotluse **esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta (2016)** aruande (väljatrükk Äriregistrist);

Nõuded taotlejale (IHKK)

- Taotleja esitab **äriplaani** (*investeeringuprojektide puhul*) või **turundusplaani** (*turundustegevuste puhul*);
- MTÜ ja SA peavad esitama eelmise majandusaasta (2016) tulude jaotuse ning käesoleva aasta tulude prognoosi, millest nähtub avaliku sektori toetuse osakaal;
- MTÜ ja SA peavad esitama mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekirja (*v.a usulised ühendused*);
- Kohustus peale projekti lõppu täita IHKK poolt saadetud seirearuanne;

Nõuded taotlejale (määrus 1)

- Taotleja täidab kõiki strateegia meetmelehes toodud nõudeid;
- Taotlejal ei ole riikliku maksu võlga või on see ajatatud ning ajatamise korral on maksuvõlg, mille tasumise tähtaeg on möödunud, tasutud ettenähtud summas;
- Taotleja ei ole saanud ega taotleja samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest EL või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- Taotleja on varem riigieelarvelistest või muudest EL või välisvahenditest saadud ja tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi maksnud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral tagasimaksed tasunud ettenähtud summas;

Nõuded taotlejale (määrus 2)

- Taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimismenetlust ega kohtuotsusega välja kuulutatud pankrotti;
- Tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Tegevuse alustamine

Projektitoetuse taotleja ei või toetatava tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist alustada varem ja tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad **dokumendid ei või olla väljastatud varem kui kohaliku tegevusgrupi poolt projektitaotluse PRIAle esitamise päevale järgneval päeval.**

UUS! Etapiviisiline investering

- Selline ehitustegevus, mis ei võimalda pärast selle elluviimist ehitist sihipäraselt kasutada (projekti eesmärkidele vastavalt) **EI OLE LUBATUD!**

Abikõlblikud kulud

Abikõlblik kulu peab olema mõistlik, põhjendatud, selge, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekas ja toetuse eesmärgi saavutamiseks vajalik. Projektitoetuse taotleja tagab kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

Abikõlblikud kulud (§30)

Projektitoetuse abikõlblikud kulud:

1. ehitise ehitamine, parendamine
2. taristuinvesteeringud, (sh uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrgud)
3. masina, seadme, sisseseade või muu põhivara ostmine, liisimine paigaldamine
4. maastikusõiduki või mootorsõiduki ostmise ja liisimise kulud kui selle sihtotstarve on teenuse osutamine tegevuspiirkonnas ning kui projektitoetust taotleb ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus (30%);
5. infotehnoloogilise lahenduse ja tarkvara ostmine, paigaldamine;
6. teostatavusuuringu koostamine;
7. **punktides 1-6 nimetatata tööde, teenuste, kaupade ostmine**

Ehitise ehitamine, parendamine ¹

- Ehitise ehitamise ja parendamise või taristuinvesteeringu korral võib tegevuse osaks olla ka **kuni 3% ehitustööde maksumusest omanikujärelevalve ja muinsuskaitse järelevalve tegemiseks.**
- **UUS!** Ehitise projekteerimistöid eraldiseisva projektina ei toetata!
- Peab olema ehitusluba või ehitusteatis, kui see on nõutav ehitusseadustiku kohaselt

Teadmiseks: Leader määruse §30 lubab küll ehitustegevuse osana projekteerimistöid, kuid IHKK meetmetes on projekteerimine mittetoetatav tegevus – seega on see IHKK meetmetest taotlejate jaoks mitteabikõlblik.

Kasutatud masin, seade §30 lg 4

Abikõlblik **ettevõtjale, MTÜ-le, SA-le**, kui on tõendatud, et:

- ▣ masina või seadme ostmiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest ELi või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi
- ▣ masina või seadme hind on uue samalaadse masina/seadme hinnast madalam
- ▣ ostetava kasutatud masina/seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest

Mitteabikõlblikud kulud (§31)

- 1) maa ja olemasoleva ehitise ostmise ning üürimise või rentimise kulud, välja arvatud kontoriruumi ja ürituse korraldamiseks vajaliku maa ja ruumi rentimise kulud;
- 2) käibemaks juhul, kui projektitoetuse taotlejal on võimalik taotleda selle tagastamist käibemaksuseaduse alusel;
- 3) sularahamaksed;
- 4) riigilõiv, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse, intress ja muu finantsteenusega seotud kulu;
- 5) õigus- ja raamatupidamisteenuse kulud;
- 6) viivis, trahv ja muu rahaline karistus ning kohtumenetluse korral menetluskulud;

Mitteabikõlblikud kulud (2)

7) kulutused stipendiumile, annetustele, auhindadele, meenetele ja kingitustele, välja arvatud kingitused §-s 29 nimetatud koostööprojekti korral;

8) erisoodustuselt tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses tasutav maks;

9) eksperdi või projektijuhi töötasu, sealhulgas sotsiaal- ja tulumaks ning kohustusliku kogumispensioni ja töötuskindlustusmaksed, kui ekspert või projektijuht on ametnik või avalikus teenistuses töötav töötaja või riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse hallatava asutuse töötaja, kelle tööülesanded on sarnased toetatava tegevusega;

10) sõiduauto ostmise ja liisimise kulud;

Mitteabikõlblikud kulud (3)

1 1) kulud, mis on seotud liisingulepinguga, nagu liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustusmaksed;

1 2) liisingumakse, kui asja omandiõigus ei ole viie aasta möödudes arvates PRIA poolt projektitaotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 30. juunil üle läinud toetuse saajale;

1 3) kohaliku omavalitsuse üksuse ülesande asendamiseks tehtud kulud;

1 4) kulud, mis on vastuolus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 III jaotise I ja II peatükis nimetatud meetmete ning sama määruse artiklites 60 ja 61 sätestatud nõuetega;

Mitteabikõlblikud kulud (4)

15) projekti toetatava tegevuse elluviimisega seotud üldkulud, välja arvatud ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti projektijuhtimisega seotud otsesed personalikulud ja kaudsed kulud;

16) ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti elluviimisega seotud projektijuhtimise otsesed personalikulud ja kaudsed kulud, kui projektitoetuse taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus või põllu- ja maamajanduse valdkonna riigimuuseum;

17) ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti elluviimisega seotud projektijuhtimise otsesed personalikulud, mille maksumus ületab 20 protsenti ühis-, teadmussiirde- ja koostööprojekti projektijuhtimisega seotud abikõlblikest kuludest, sealhulgas projektijuhi brutotunnitasu, mis ületab kümmet eurot;

Mitteabikõlblikud kulud (5)

18) projektijuhtimise otsesed personalikulud ja kaudsed kulud, mille maksumus on arvutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 45 lõike 2 punktides a ja b nimetatud abikõlblikest kuludest;

19) kasutatud kauba ostmise ja liisimise kulud, välja arvatud § 30 lõikes 4 sätestatud juhul;

20) kulud, mis ületavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 99 lõikes 6 nimetatud võrdlushindade kataloogi kantud asja või teenuse piirhinda, kui taotletakse toetust asja või teenuse kohta, mis on kantud nimetatud võrdlushindade kataloogi;

Mitteabikõlblikud kulud (6)

21) ühis- ja koostööprojekti osaleva selle partneri kulud, kes ei ole taotleja;

22) ehitustegevus, mis ei võimalda selle elluviimise järel ehitist sihipäraselt kasutada;

23) muud kulud, mis ei ole tegevuse elluviimisega või investeeringu tegemisega otseselt seotud.

Investeeringu tegemine ei ole abikõlblik, kui projektitoetust taotleb seltsing.

UUS! Mitteinvesteeringud

- Mitteinvesteeringuteks ehk *pehmete tegevuste elluviimiseks* saab projektitoetust taotleda **ainult siis**, kui need on **osa ühisprojektist**, **teadmussiirde projektist** või tegevusgruppide omavahelisest **koostööprojektist**;
- **2017. aasta voorus võimalikud ühisprojektid**;

UUS! Ühisprojekt ¹

- Taotlejal peab olema **vähemalt üks partner** - füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik §28 lg 3 p2
- Ühisprojekti tegevused viiakse ellu **kahe kuni nelja aastase tegevuskava** alusel.
Ühisprojekti minimaalne kestus on 24 kuud.
- Tegevuskava jaoks on eraldi **PRIA vorm** (mille allkirjastavad **kõik partnerid**)
- Pärast ühisprojekti toetuse taotluse rahuldamist PRIAs avalikustab KTG oma **veebilehel ühisprojekti eesmärgi, partnerid ja üldised tegevussuunad.**

UUS! Ühisprojekt²

- Ühisprojekti toetus makstakse välja toetuse taotlejale.
- Ühisprojekti osalev partner ei saa esitada arveid PRIAle toetuse väljamaksmiseks.
- Ühisprojekti partner võib olla hinnapakkuja, kuid partneri peab panustama ka lisandväärtusega (*iga teenusepakkuja ei ole automaatselt koostööpartner!*)
 - Näiteks on toetatav MTÜ ja ettevõtjate vaheline ühisprojekt, kus planeeritakse koostöös teadusarendusasutusega midagi uut katsetada, juurutada

Hindamiskriteeriumid

- **Kvalititseerumiskriteerium kõigi projektide puhul:**

Taotlus aitab kaasa meetme eesmärkide saavutamisele - hinnatakse JAH/EI skaalal.

Juhul kui hindajatest 50% või rohkem vastab “EI,” kõrvaldatakse taotlus edasiselt hindamiselt.

- **50% lävend** – vähem kui 50% maksimaalsetest võimalikest hindepunktidest saanud projekti osas PRIA-le projekti rahastamise ettepanekut ei tehta.

NB!

-
- Lugege meetmelehte, Leader määrust ja/või konsulteerige Leader nõustajaga.

Käesolevasse esitlusse ei ole kopeeritud kogu Leader määrust ega meetmelehte.

Täna tähelepanu eest!

Tiina Sergo

MTÜ Ida-Harju Koostöökoda

Tel +372 56 945 871

E-post: tiina@idaharju.ee

www.idaharju.ee